

Expunere de motive

Potrivit Raportului Băncii Naționale a României asupra stabilității financiare pe anul 2013, creditele cu garanții ipotecare dețin o poziție majoritară în portofoliul băncilor (67% din totalul creditelor acordate, echivalentul a 147,4 miliarde lei, în iunie 2013). În cazul creditelor acordate populației, rata de neperformanță s-a înrăutățit la 9,1 la sută în iunie 2013 de la 7,25 la sută în decembrie 2011. Mai mult, 70% dintre debitorii neperformanți având astfel de credite imobiliare se aflau în stare de nerambursare de mai mult de un an sau înregistraseră stări multiple de nerambursare.

În ciuda propunerilor înaintate de reprezentanții BNR către bănci, în general instituțiile de credit apelează la prea puține măsuri de redresare din paleta pe care o au la dispoziție, în condițiile în care consumatorul, prins în capcana crizei economice, este lipsit de opțiuni. Cele două măsuri la care apelează băncile sunt restructurarea/reeșalonarea creditelor și executarea silită a debitorilor.

Din păcate, ambele eșuează în atingerea unor rezultate mulțumitoare pentru părțile contractului. Astfel, restructurarea/reeșalonarea datoriilor, în condițiile în care gospodăriile, îndeosebi cele cu venituri reduse, au șanse extrem de mici să își îmbunătățească situația financiară, conduce în final atât la acumularea de noi restanțe la debitor cât și la continuarea contabilizării de credite neperformante în portofoliul băncilor. În cazul executării silit, din cauza mișcărilor de prețuri de pe piața imobiliară, valoarea imobilelor nu mai acoperă creditele contractate, așadar băncile nu își recuperează sumele acordate, iar debitorii își pierd locuințele fără a-și putea achiziționa alta. Repercusiunile sociale derivând din aceste drame familiale sunt printre cele mai profunde.

În actuala situație de criză economică și socială, o posibilitate insuficient exploatată de băncile din România o constituie suportarea pierderilor în egală măsură cu debitorul în privința riscului de schimb valutar. Numeroase credite neperformante au fost contractate în perioada de *boom* economic și de reguli laxe de finanțare a achiziționării de locuințe, perioada 2005-2008, când moneda națională avea rate de schimb relativ mici în raport cu monedele străine – îndeosebi euro, dolar american, franc elvețian -, iar dobânda la creditele în aceste valute era mai atractivă decât cea a leului românesc. Deși nici legislația internă și nici cea europeană nu prevăd în mod expres obligația creditorilor de a avertiza potențialii debitori de riscurile majore la care se expun împrumutându-se în alte valute sau de a limita supra-îndatorarea clienților, considerăm că era benefică o asemenea acțiune măcar și pentru a autoproteja sistemul bancar de creditele neperformante.

Gravitatea situației cu care se confruntă atât sectorul bancar cât și populația care a contractat credite imobiliare a determinat ca la nivelul Uniunii Europene să fie elaborat, în prezent în fază finală de dezbateri, un proiect de modificare a Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori, amendamente care vizează creditele imobiliare contractate în vederea achiziționării unei locuințe sau creditele de consum cu garanții imobiliare. Inițiativa derivă tocmai din necesitatea identificării unei soluții atât pentru prevenirea situației în care băncile sunt nevoite să înregistreze active neperformante cât și pentru limitarea riscurilor la care se expun consumatorii la încheierea contractelor de credit imobiliar. Proiectul de directivă conține un capitol rezervat creditelor în valută și prevede pe de o parte posibilitatea recalculării sumelor în altă monedă, cea în care consumatorul obține venituri sau a țării de rezidență, iar pe de altă parte măsuri de reducere a riscurilor valutare, impunându-se o limită de 20% asupra variației ratelor de rambursat.

Ținând cont

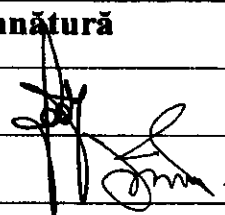
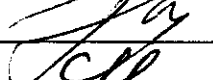
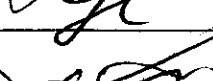
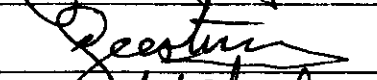
de dimensiunea problematicei la nivel național,

de faptul că sistemul de asistență socială nu poate face față unei astfel de provocări,

de faptul că în legislație se constată un vid în ceea ce privește prevenirea riscurilor valutare, am inițiat propunerea legislativă de modificare a Ordonanței de urgență nr. 50/2010 privind contractele pentru consumatori, în sensul introducerii unei opțiuni pentru consumatorul care are de achitat un credit în monedă străină de a solicita creditorului recalcularea sumei de rambursat în moneda națională la cursul de schimb valabil la momentul încheierii contractului.

În acest fel, se evită înrăutățirea situației activelor bancare pe viitor, oferă posibilitatea recuperării unei părți a creditului cu evitarea măsurilor de recuperare de lungă durată și ineficiente aplicate până în prezent de bănci, totodată oferind debitorului posibilitatea de a-și păstra imobilul și de a se achita de datorie.

Inițiatori,

Nume	Grup	Semnătură
Szabó Ödön	UDMR	
Cseke Attila	UDMR	
DRĂGHICI SONIA	PSD	
Bogdan Ioan	PSD	
Chereches Florica	PNL	
OROS HECHITA ADRIAN	PNL	
KERESKENYI GABOR	UDMR	
COSTIN GHEORGHE	PNL	
LAZA-MATIUTA LIVIU	PDL	
ROMAN IOAN SORELY	PSD	
BODOB PRONIM	PSD	
BOERIU VALERIU	PNL	
BODEA CRISTIAN	PNL	
Ghika Gavala	P.D.L	
PATAKI CSABA	UDMR	
KLARIK LASZLO	UDMR	
Biro Rozalia Ildiya	UDMR	
Herba Adrian-Miroslav	Miroslav	
Bogdan Gheorghe Ionel	PSD	